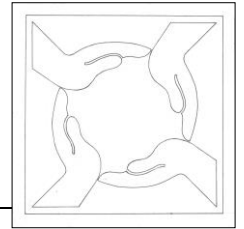

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД НИШ
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

ЗГ број:256-12/2019
Датум: 06. Март 2020.
НИШ

Заштитник грађана након завршеног поступка истраживања, покренутог по сопственој иницијативи као и на основу информација до којих је дошао поступајући у оквиру прописане надлежности, онда када постоји основана сумња о кршењу индивидуалних и колективних права грађана од стране градских управа, управа градских општина и јавних служби у складу са чланом 22. Одлуке о заштитнику грађана Града Ниша („Сл. лист града Ниша“, број 2/2011) у поступку контроле, Заштитник грађана са становишта своје одлуком утврђене надлежности, упућује следеће

М И Ш Љ Е Њ Е

НЕОПХОДНО је да сви надлежни органи и службе Града Ниша заједничким и уједначеним радом, свакодневно у оквиру својих овлашћења, предузимају све неопходне мере у циљу смањења и контроле популације напуштених паса и мачака на територији Града Ниша.

НУЖНА је стална едукација грађана путем медија о прописима који регулишу држање и извођење кућних љубимаца на јавне површине града Ниша, не би ли се грађани оснажили да свако непоштовање Одлука Града Ниша којим се нарушава комунални ред у Граду пријаве надлежним органима и службама, а пре свега да и сами исте поштују.

О б р а з л о ж е њ е

Заштитник грађана поступајући по сопственој иницијативи и на основу усмених притужби грађана да у Граду постоји велики број паса луталица, као и да пси, који имају своје власнике, шетају неконтролисано без поводника и најчешће без заштитних корпи, у поступку испитивања основаности информација до којих је дошао, покренуо је поступак контроле, односно поштовања Одлуке о местима и начину извођења кућних љубимаца на јавне површине на територији града Ниша („Службени лист града Ниша“ бр. 10/2015, 18/2017 - даље: Одлука).

Овом Одлуком одређују се места и начин извођења кућних љубимаца, а нарочито паса и мачака, на јавне површине, на територији града Ниша (у даљем тексту: Град).

Чланом 12. и 13. Одлуке о местима и начину извођења кућних љубимаца на јавне површине на територији града Ниша („Службени лист града Ниша“ бр. 10/2015, 18/2017) прописано је да:

„Надзор над спровођењем ове Одлуке врши Градска управа Града Ниша - Секретаријат надлежан за комуналне делатности.

Послове инспекцијског надзора над применом ове Одлуке врши комунални инспектор.

Комунални инспектор је овлашћен да у вршењу инспекцијског надзора:

- нареди лицу извршавање утврђених обавеза и предузимање мера за отклањање недостатака,*
- у складу са законом издаје прекршајни налог за прекршаје прописане овом одлуком.“*

Даље: „Комунални милицијац овлашћен је да у вршењу комунално-полицијских послова присуством на лицу места:

- спречава нарушавање реда прописаног овом одлуком;
- контролише придржавање прописаних обавеза држалаца паса и мачака приликом њиховог извођења на јавну површину.
- успоставља нарушени ред, применом својих овлашћења утврђених законом.

Када комунални милицијац установи повреду ове одлуке, поред овлашћења која су утврђена законом, овлашћен је да, у складу са законом:

- издаје прекршајни налог за прекршаје прописане овом одлуком;
- подноси пријаву надлежном органу за учињено кривично дело и
- обавести други надлежни орган да предузме мере из своје надлежности.

Члан 4. исте Одлуке прописује да: „Држалац животиње, као и лице које изводи пса на јавну површину, дужан је да пса изводи на поводнику“ као и да ова лица снесу пуну одговорност за понашање пса на јавној површини.

Шетање пса без повоца на јавним површинама неретко ограничава кретање људи који их се плаше. Чак и они који немају страх, нису увек распложени за игру са туђим псом нити да процењују да ли је пас опасан. Мишљења грађана су углавном идентична – плаше се реакције пса у близини деце, немају поверења у људе чији су пси на већој удаљености него што је то дозвољено.

Иако је чланом 5. напред наведене Одлуке прописано да пас који може представљати опасност по околину, у смислу одредаба Правилника о начину држања паса који могу представљати опасност за околину („Сл.гласник РС“, бр.65/2010- даље: Правилник) на јавну површину могу изводити само пунолетна лица и то на поводнику и са заштитном корпом на њушци, као и да је приликом извођења опасног пса на јавну површину држалац пса, као и лице које га изводи дужно да са собом носи потврду за пса, издату у складу са наведеним Правилником, сведоци смо да многи власници паса у граду ову одредбу не поштују.

Иако проблем држања паса делује банално и неважно у односу на друге проблема са којима се сусрећемо у свакодневном животу у граду, сматрам да на овом пољу треба деловати превентивно и фокусирати се на спречавање последица. Наиме, није непознаница да локалне самоуправе плаћају значајне износе за одштетне захтеве грађана .

Иако је псе без повоца дозвољено шетати на јавним зеленим површинама у времену од 21.00 до 09.00 часова следећег дана, у периоду летњег рачунања времена, односно, у времену од 20.00 до 10.00 часова следећег дана, у периоду зимског рачунања времена, свакодневна слика из паркова најбоље показује да то правило многи власници игноришу. Можда због тога што је ретко ко од њих кажњен за прекршај са 6.000,00 динара.

Велики број напуштених паса и мачака на територији Града Ниша у највећој мери представља последицу понашања власника, грађана и природне репродукције. Тачан број напуштених паса и мачака је веома тешко одредити, јер постоји велики број власника паса или мачака који своје кућне љубимце свесно или несвесно пуштају без контроле, што доприноси повећању њихове репродукције.

Одлуком о обављању комуналне делатности зоохигијене на територији града Ниша („Сл. лист града Ниша, бр. 10/2015) прописано је да делатност зоохигијене (хватање, збрињавање,

ветеринарску негу и смештај напуштених и изгубљених животиња – паса и мачака), у складу са Законом у Нишу обавља, ЈКП „Медиана“ Ниш – РЈ „Зоо хигијена“.

У покренутом поступку, Заштитник грађана Града Ниша обратио се захтевом за доставу информације Комуналним инспекцијама свих пет Градских општина Града Ниша са питањем „Да ли је у периоду који је био предмет испитивања (јануар 2019. - септембар 2019.године), било пријава које су се односиле на непоштовање Одлуке о местима и начину извођења кућних љубимаца на јавне површине на територији града Ниша“, као и „Да ли су и које мере, у оквиру надлежности предузели како би се уочени недостаци отклонили“. Имајући у виду да Комунална милиција града Ниша обавља послове и примењује овлашћења у складу са наведеном Одлуком, захтев за доставу информације упућен је и њој.

Подаци до којих је Заштитник грађана Града Ниша овом приликом дошао су следећи:

Из информације Комуналне милиције града Ниша бр. 427/2019-16 од 21.10.2019.године проистиче да је Комунална милиција града Ниша, у складу са чланом 4. Закона о комуналној милицији („Службени гласник РС“,бр.49/19) пружала асистенцију РЈ „Зоо хигијен“ ЈКП „Медиана“ Ниш на обављању поверених послова хватања паса луталица на јавним површинама у складу са Програмом обављања делатности „Зоо хигијене“ за 2019.годину.

Дежурни комунални милиционари су након пријема обавештења грађана о уоченим псима луталицама путем електронске поште пружали обавештења у смислу броја и локације уочених паса, шефу наведене радне јединице, ради предузимања мера на хватању истих. Електронским путем од стране комуналне милиције, РЈ „Зоо хигијена“ЈКП „Медиана“ послато је 84 обавештења.

По наводима из информације коју је доставила Комунална милиција, уочен је већи број паса коју су микрочиповани чипом ЈКП „Медиана“ Ниш, односно радило се о псима који су већ прошли третман у надлежном јавно комуналном предузећу, и који су у складу са Законом о добробити животиња враћени на место где су ухваћени.

Приликом обављања послова хватања паса и мачака луталица са јавних површине, са радницама су увек била у пратњи и активисти из удружења за заштиту животиња.

У периоду који је био предмет мониторинга Заштитника грађана Града Ниша, Комунална милиција града Ниша предузела је следеће мере:

- увела рејонског- комуналног милиционара који у патролном рејону парка „Чаир“, поред редовне патролне делатности врши контролу извођења паса на јавне површине и у „Парку за псе“ који се налази у парку „Чаир“.
- писаним дописима обавестила ЈКП „Медиана“ Ниш о потреби израде и постављања адекватних знакова (видне ознаке) на јавним зеленим површинама и парковима у граду, односно на местима која су специфична за грађане који изводе псе, а на којима је назначено у ком временском периоду и у којим деловима је дозвољено, а у којима забрањено слободно кретање паса.

Даље, по телефонским пријавама грађана, патроле комуналне милиције града Ниша, у складу са Законом о комуналној милицији,а у циљу превентивног деловања према лицима затеченим у прекшајима, примењивна су комунално милицијска овлашћења и то „Упозорење“ и Усмено наређење“.

У првих девет месеци 2019.године издато је укупно 104 комунално-милицијских овлашћења, а због непоштовања одредби члана 4. градске Одлуке издато је укупно 64 прекршајних налога за плаћање новчане казне у фиксном износу од 6.000,00 динара физичким лицима која су изводила псе на јавне површине без поводника.

У погледу непоштовања члана 5. Одлуке о местима и начину извођења кућних љубимаца на јавне површине на територији града Ниша, издата су три прекршајна налога за плаћање новчане казне у фиксном износу до 6.000,00 динара физичким лицима која су изводила псе на јавне површине без заштитне корпе на њушци.

У погледу непоштовања члана 6. Одлуке издата су два прекршајна налога за плаћање новчане казне у фиксном износу од 6.000,00 динара физичким лицима која су изводила псе поред школских и предшколских објеката.

Комунална милиције Града Ниша доставила је и информацију о органима Града којима је достављено обавештење о неопходности примене овлашћења из свог делокруга рада и то:

1. Нишавски управни округу - Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Управа за ветерину, Републичка ветеринарска инспекција – 37 обавештења о нападима-уједима паса;
2. МУП ПУ Ниш - 78 писаних обавештења о поступањима о складу са предузетим мерама из делокруга рада и поступања Комуналне милице Града Ниша;
3. ЈКП „Медиани“ Ниш, 3 писана обавештења о ухваћеним власничким псима;
4. Комуналним инспекцијама Градских општина Града Ниша упућено је 19 обавештења ради предузимања мера инспекцијског надзора на територијама Градских општина.

У изјашњењу Комуналних инспекција Градских општина Града Ниша наводи се следеће:

Комунална инспекција ГО Медијана (инф.бр. 031-4-650/2019-03 од 22.10.2019.год.), као и комунална инспекција ГО Нишка Бања (инф.број 782/2019-04 од 23.10.2019.год.) и комунална инспекција ГО Пантелеј (инф. бр. 127/19-08 од 23.10.2019.год.) доставиле су информацију да у периоду који је био предмет посматрања „Није било пријава инспекцији које су се односиле на непоштовање Одлуке о местима и начину извођења кућних љубимаца на јавне површине на територији града Ниша“. Такође, ни Комунална инспекција ГО Црвени Крст у период од 01.јануара до 30.септембра 2019.године, није примила ни једну усмени или писану пријаву везано за поступање по поменутој Одлуци, (инф.бр. бр. 355/1-737/2019-06 од 23.12.2019.године).

Проблем напуштених паса, као и поступање власника односно држаоца паса на површинама јавне намене, комунална инспекција ГО Нишка Бања решавала је спровођењем инспекцијског надзора дефинисаног Одлуком о обављању комуналне делатности зоохигијене на територији града Ниша (Сл.лист Града Ниша“бр.10/15) и Одлуком о држању и заштити домаћих и егзотичних животиња на подручју градске општине Нишка Бања („Сл.лист града Ниша“, бр.19/2018).

Из информације бр. 267/19-04/4 од 30.10.2019.године, коју је доставила ГО Палилула проистиче да је Комунална инспекција ГО Палилула, 19 пута издала писмени налог ЈКП „Медиана“ РЈ „ЗОО хигијена“ да изврши хватање паса луталица на јавној површини. Такође је иста радна јединица поступала на основу више усмених налога комуналне инспекције, посебно у случајевима када када су псе луталице пријављивали директори основних школа.

У периоду од 01.јануара до 30. септембра 2019.године, на територији ГО Палилула није било ниједне пријаве о шетању паса (који имају своје власнике), на јавним површинама, без повоца и без заштитних корпи.

Комунални инспектори ГО Црвени Крст, приликом вршења инспекцијског надзора налагали су лицима спровођење утврђених обавеза, упозоравали на неправилности у складу са горе наведеном Одлуком и на основу закона издавали прекршајни налог за прекршаје прописане овом Одлуком.

По наводима из Комунална инспекција ГО Црвени крст, евидентиран је велики број пријава које се односе на начин држања паса и мачака у двориштима породичних зграда и стамбеним јединицама, где се посебно наводе проблеми који се односе на неконтролисане изласке паса из дворишта, где су налагане и мере за спречавање таквог изласка.

Проблем великог броја паса луталица је присутан у Граду.

Разлог за то, како је то наведено у информацији, је да Град односно ЈКП „Медиана“ Ниш, којој је поврен ресор „Зоо хигијена“, не поседује одговарајуће прихватилиште за животиње. Неретко ови пси буду враћени на другу локацију у Граду (даље од школа, вртића итд.) што представља додатни проблем.

У циљу ефикаснијег испитивања свих кључних чињеница и доказа, на захтев Заштитника грађана информацију је дана 03. марта 2020.године доставила и ЈКП „Медиана“ Ниш - РЈ „Зоо хигијена“.

По наводима из достављене информације, у току 2019.године ухваћено је 620 паса на територији града и свих села која припадају територији града Ниша. Од укупног броја ухваћених паса луталица, стерилисано је њих 300 (164 мушких и 136 женских јединки) и сви су ветеринарски збринуте у складу са Програмом обављања делатности „Зоо хигијене“ за 2019.годину.

У току 2019. године евидентирано је 142 позива грађана преко *call centra* за захтевом за интервенцију РЈ “Зоо хигијена“, као и 35 електронских обраћања од стране комуналне милиције.

Насупрот подацима до којих је дошао овај орган, мимо пријава које су регистроване од стране Комуналне милиције и комуналних инспекција градских општина, непосредним опажањем на улицама Града Ниша, уочава се бројније присуство паса луталица, као и власничких паса који се изводе без повоца и без заштитних корпи.

У прилог целе анализе и поступка, сведоче спорадични наслови у дневној штампи у којој наилазимо на текстове који говоре о нападима од стране власничких паса на пролазнике, неретко децу.

Пре извесног времена у Граду Нишу, дошло је до инцидента у којем је власник пса, чији је пас газио тек посађени цветни засад, незадовољан прекором од стране наше суграђанке, физички насрнуо на њу.

С тим у вези, Заштитник грађана Града Ниша сматра да подаци који су предочени не дају јасну слику о овом проблему у Граду.

Сходно томе, Заштитник грађана Града Ниша, на основу члана 22. Одлуке о заштитнику грађана („Сл.лист Града Ниша“, бр.2/2011) упућује Секретаријату надлежном за комуналне делатности Града Ниша и Комуналној милицији Града Ниша, упућује следећу

ПРЕПОРУКУ

Препоручује се да горе наведене органи и службе Града Ниша, свакодневно у оквиру својих овлашћења, раде на контроли, упозоравању и едукацији грађана, са прецизним одређивањем рока од почетка стриктне примене Одлуке о местима и начину извођења кућних љубимаца на јавне површине на територији града Ниша („Службени лист града Ниша“ бр. 10/2015, 18/2017) а која прописује казнене мере према несавесним власницима паса.

У том смислу, у циљу јачања свести како органа и служби Града с једне стране, тако и самих грађана, Заштитник грађана града Ниша упућује ово Мишљење са препоруком са крајњим циљем да заједничким ангажованим радом органа и служби града с једне стране, као и одговорним и савесним понашањем грађана с друге стране створимо окружење безбедно за све.

Сви проблеми на које је указано, кроз информације које су достављене овом органу, као и околности које смо свакодневно у прилици да видимо (групе паса луталица, опасни пси које власници не воде на повоцу или им не стављају заштитне корпе) указују на потребу да се овим питањима све више бавимо превентивно, а не када је већ прекасно, када је немогуће нешто променити.

У том смислу, имајући у виду утврђено чињенично стање, Заштитник грађана је заузео став као у диспозитиву.

**ЗАШТИТНИЦА ГРАЂАНА
Сања Стојанчић с.р.**